

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Še enkrat železnice in slovenščina z ozirom na naše terjatve sploh.

(Dopis z Notranjskega.)

„Slovenskega Naroda“ številka 184. od dne 12. avg. prinesla je na prvem mestu članek: „Slovenščina in južna železnica“. Članek slovenske državne poslance opozoruje na napake in krivice, ki se godé našemu narodu pri železnicah, opominjajoč jih, naj za odstranjenje teh neprilicnostij storé potrebne korake pri glavnih vodstvih železničnih na Dunaji. Nič več se ne zahteva tu za varstvo naše individualnosti in za ravnopravnost našega narečja pri železnicah, nego to, kar se samo po sebi umé, kar je naravno, kar je sveta pravica pri treznih in poštenih ljudeh. Pa kakov krik in kakova gonjba nastala je v nemškem Izraelu! Kajti poštenost, da, še senco njeno, je časnikarska druhal dunajskih ebrejev in njihovih renegatskih posnemalcev uže davno izgubila. „Beamtenthetze, denuntiations-unwesen, wahn-sinnige traumerei“ itd. frčalo je po teh merodajnih svetovnih listih, kateri nosijo na čelu za motto: „Gleiches recht für alle“, „demokratisches organ“ itd. Kako sram in politično nprav imajo ti slavofagi naj priča mimogredoča-le opazka. Pred nekaj meseci imeli so ti listi notico, da je „slavna“ morilka ruskega ministra Trepova, Vjera Sasulčeva stopila mej journaliste v Londonu! In nekaj mesecev poprej koledovali so isti oni listi sè sveto narodno jezo, ko je Nobiling na cesarja Wilhelma streljal, da naj se zatre Nobilingovo proketo ime na vekov veke, naj bode za sramoto in strah kot Efiialtovo in Iskarjotovo, naj ga vsakdo premenja, kdor se tako piše. Ja, bauer — — — političen umor na Ruskem

je vse kaj drugega nego na Nemškem! — Ko bi imeli mi Slavjani velik dnevnik na Dunaji, da bi tem nesramnežem trgal krinko raz ne poštenega obraza, da bi jih nakrcal po umazanih prstih, kakor zaslužijo, preverjen sem, da bi se takov list čital (kar pri našem provincijalnem časnikarstvu nij) tudi v verwal-tungsrathih in direktijah naših železnic; ne bilo bi mogoče potem ščuvati na nas in nas sum-ničiti ter presukavati resnico. Koliko bi nam to koristilo! Kajti znano je, da imajo ti ljudje respekt pred javnim glasom; oni némajo tako trde kože, kakor je birokratska, ki se je no-bena pušca ne prime. — Vedno kričimo mi, da nas je „kot listja in trave“! Po vstopu Čehov v državni zbor, kako močna je slavjan-ska stranka v avstrijskem parlamentu. Pa takraj ni onkraj Litave, da-si smo prepričani kakšna moč je časnik, némamo dnevnika ko nekaj „Wanderer“, „Zukunft“. Praška „Po-litik“ ne more prevzeti obnega stališča zvu-naj stolnice; „Vaterlandu“ pa po dobrih skuš-njah ne zaupam dosti: on je gledé narodnega vprašanja bil kameleon! In vrhu vsega tega ima on dosta posla s konservativno stranko.

Da bi se tedaj v odločilnih krogih resno mislilo na ustanovitev odločnega, energičnega, velicega dnevnika za slovansko stranko v „reichssprache“! Kaj bo tak „šviga-švaga“ program, kakor ga obljubuje neka „National-Zeitung“! In sveta briga vsacega narodnjaka bi morala biti mogočna agitacija za naročnike, da bi se kužna povodenj židovskih novin malo zajezila, da bi ne gojili kâč na lastnih prsih. Vem, da je po Sloveniji mnogo móž, ki bi v zavesti važnosti takega podjetja radi v tujščini branili našo stvar. Kaj hočemo, ker taka mora biti!?

Ko je po zadnjih volitvah v državni zbor malo prostejši veter potegnil, ko se nam je od daleč, daleč utrnila zvezda upa na boljšo prihodnost, razširile so se nam Slovencem, cislejtanskim Slovakom, ki smo bili in smo še adri-tnalo ustavakom, skrčene prsi: toliko in toliko izdihov po narodnih pravicah in svo-bodi ušlo je iz njih na beli dan. Poznejša zgodovina vprašala bode čudom, kako je bilo mogoče skoraj sto let po francoskej prekuciji boriti takšen političen boj za svoj narodni ob-stanek! Kardinalna vprašanja za sedaj nam so in bodo: prestrojenje šól in javnih uradov, naj so privilegirani ali pa ne! Naše delo in čas rešila bosta drugo! Kako živo čutimo, da je treba radikalno pomesti mnog Avgijasov blev, da je treba jez postaviti potujčevanju učeče se mladine in pripravljanju naroda za razne južne in severne „irredentovske“, do sedaj le narisane plane! Kako smo dalje dobro prepričani, ka je vprašanje, ki odločuje našo eksistenco, da se slavjanskim glasom dade po-polnoma veljava v uradih.

In to v resnici pa ne po izreku: ne glejte mojih dejanj, temveč slušajte, kar učim. To ne velja nič! S tem se le slepi, s tem se le meče pesek v oči, s tem se daje našim na-sprotnikom orožje v roke, s tem se goji na-rodno evnuštvo! V narodnej „sturm- i drang-periodi“ imeli smo naroden mestni zbor v na-šej metropoli, imeli smo deželni zbor in odbor, trgovinsko zbornico: pa vse uradovanje bilo je polovičarsko po sistemu kompromisov! —

Na taboru je denes zahteval domači tri-bun narodni jezik; doma si mu bil pa nadle-žen, če ti je na tvoje zahtevanje napravil kako slovensko ulogo! To nij pesimizem, to nij črnogledstvo! Figovo pero proč! Oglasite

Listek.

Sibirski raziskovalci XVII. veka.

Po Kostomarovu spis. l J. Steklasa.

(Dalje.)

Drugo podjetje te vrste je bilo odkritje Anadira. Leta 1648. dné 20. junija se je odpravil vojniki Semen Dežnev pa petindvajset vojakov in obrtnikov z njim po morji iskat novih zemelj. Burja jih je odnesla po Iztočnem oceanu, ter jih vrgla na breg nekaj nižje od reke Anadira. Raziskovalci so se podali od tukaj skozi nepoznate kraje do reke Anadira. Očutili so, da potujejo po pustem in brezlesnem kraju; hrané jim je zmanjkovalo; zima je nastopila in oni niso imeli od česa hišice iztesati si, zatorej so si izkopali v snegu jame ter v njih prebivali. Od petindvajset ljudij je ostalo samo dvanajst živih. Le-ti predrzneži so se odpotili gori po Anadiru; tukaj so se strnili z Anauli, bñli se z njimi in čeravno je

bil sam Dežnev ranjen, jih je vendar prisilil na plačanje davka; ali oni niso imeli kaj plačati, ker v tem kraju nij bilo sobolov. Ven-dar pa so Rusi našli tukaj dovelj plena, po-sebno mroževih zób. Dežnev je s svojimi tova-riši postavil zimovišče na Anadiru; a za njim se je vzdignil drug oddelek iskat reko Anadir čez gore in to pod vodstvom Semena Motore in Nikite Semenova. Oni so našli Dežneva s tovariši, ter so se z njimi zjediniili. Za njimi pa je prisel še tretji oddelek pod kazačkim desetnikom Mahajlom Staduhinom; ali Dežnev in Motora sta se sprla s Staduhinom za to, ker je on osorno ravnal z ónimi prebivalci, ki so uže zaključili miren dogovor z Dežnevim. Dežnev je ostal nekoliko let na Anadiru in od tega časa so začeli dohajati Rusi po suhem v te kraje, zbirat mroževe zobé in kosti. Staduhin pa se je odpravil po suhem na jug od Anadira proti reki Akleju, stopil v zemljo Korjakov, s katerimi je vojeval. Od Korjakov je zvedel za reko Izigo, kjer je bilo mnogo

sobolov. Z velikimi težavami je dobil les za ladije, in si iztesal s svojimi tovariši ladije, ter odplul v morje; ali tukaj ga je burja no-sila tri dni sem ter tja: ena ladijca se je potopila. Posle mnogih težav povrne se Sta-duhin zopet v Izigo, ter tam postavi tvrdnja-vico; posrečilo se mu je, da ulovi korjaškega kneza, ter tako prisili Korjake na plačanje davka v kožah od črnih lisic. Ali pičla oblju-denost nij dopuščala, da ostane dolgo na Izigi. On je poplul k reki Tavuju, a od tod v zemljo Tunguzov, kjer je njegovo podjetje napredo-valo. Rusi so plenili tunguske jurte (šatore kočevniške), zahtevali oporoke in davek. Poto-vanja Staduhinova so trajala do leta 1658. Njemu pripada čast odkritja severnega dela Ohotskega morja. Za njim so dohajali drugi oddelki v zemljo Korjakov, pobirali so kože črnih lisic in mroževe kosti, takozvane ribje zobé. Na bregovih Iztočnega oceana so bile postavljene tvrdnjavice na ustji rek Ulje in Ohote, ali tamošnji prebivalci, dosta mnogo-

se naši advokati in notarji, ki jezik v teoriji spoštujete, spoštujte ga tudi v praksi, da svojim uradovanjem silite nemarne urade za slovensko pismo. Kedaj se bode pri nas gladek uraden jezik rodil, kedaj bode raste, kedaj bode dozorel? Vi, vi bi mu morali biti očetje, to bi bil patrijotizem!

Torej z resno voljo slovenščino v šole, v urade in pa v javnost!

V javnosti smatram jaz na prvem mestu železnico. Železnica je trgovec v večjem slogu. Mi némamo državnih železnic, kjer bi ne veljalo to, torej nij pri naših železnicah tiste osórne komande, tistega birokratizma in počasnega, teškega vrtenja poslovnih strojev — od Kajfa do Heroda! Vsak trgovec pa, ako prav umeje svoje stališče in živi mej samostojno zavednimi ljudmi, spoji se naravno s krajem, v katerem živi in dela; on spoštuje navade, šege, posebnosti in jezik ljudstva, mej katerim trži; v svoje pisarne in sploh trgovino jemlje le ljudi, ki umejo vablivo občeovati s strankami; on gleda, da so na dobrem glasu, da so priljubljeni, ker je vse to le njemu na korist.

In da pri nas to nij vselej tako naravno, da se šopirijo tujci, da oni zvonec nosijo, in da se masté renegatje, kriva je temu le naša pohlevnost, naše klečeplazenje, naš „gnadjivi gospod, zahvalim za vprašanje!“ To vse je našemu ljudstvu postalo kri in meso po tlačenji počenši od Karla Vélícega do modérnih germanizatorjev, ker nam pomanjkuje lastnega narodnega spoštovanja, odločne narodne zavesti. Pri nas imponira privandran trgovec, obrtnik, govoreč tujščino, bodisi Nemeč ali Lah. Ako nas bolj s „pavri“ zmerja, bolj tekamo k njemu, bolj se debeli in masti od naših žuljev, da potem ruje proti nam in insultira naše narodne svetinje! Nič več nam ne sme biti prazna fraza: svoji k svojim! Radikalno agitirajmo po tem načelu in videli boste kmalu, koliko Pavlov bode iz Savlov. Ne čakajmo dalje tirolske pameti!

In kaj se je storilo pri železnicah, pri največjem našem trgovci za uresničenje narodnih terjatev? Malo več, nego nič! Le enkrat se spomnim, da se je stavila na nepravem mestu v dunajskejši lesenjači neka vodéna interpelacija o tej stvari.

Ali, bogme! „ovca cela, pa volk sit,“ to

brojni, se nijso pokorjevali ruskejši oblasti in čeravno so bili ukročeni, vendar so v novič bunili se proti Rusom.

Ruski raziskovalci so začeli kmalu za Pojarkovim seliti se v večjih oddelkih na Amur v zemljo Daúrov. To so bili dobrovoljci, ki so si iz svoje sredine izbirali načelnike. Oni so prisegli carju, dobili dozvoló od vojevod, ter šli potem iskat novih zemelj. Tako se je odpravil l. 1649 v daúrsko zemljo Larka Barabaščikov s tovariši, plul po Amuru, zmeril reko, ter zbiral vesti o narodih. Najbolj izmej vseh pa se je proslavil na Amuru s svojim podjetjem Jerofej Habarov. On se je odpravil v Daúrijo l. 1648. sè stotinjó dobrovoljcev, pokoril pet mest, nabral različnega plena, ter se vrnil v Jakutsk; a 1650. leta, spravlján od novih dobrovoljcev, udaril je zopet na Amur, vzel mesto Albazin, potem pa l. 1651. obrnil se doli po Amuru, ter utrdil komarsko tvrdnjavico. Za sledom Habarovim so se vzdignili na Amur drugi ruski dobrovoljci in ob tej reci postavili celo vrsto tvrdnjavic. Leta 1653. so poklicali Habarova v Moskvo, a na mesto

ne gre! Kaj bo vlada storila zato, da bi druge silila, ker nam še sama nij ravnopravnosti dala?! Zatorej se mi zdi jako praktičen svét v začetku omenjenega dopisa, da naj gredó naši poslanci naravnost v centrum, k vodstvom. Železnica sama na sebi, namreč njeni odločilni krogi, nas gotovo narodno ne zanemarijajo iz nagajivosti ali zlobnosti. Tega mora biti vsak prepričan kdor opazuje železnico, kdor studira njene naprave in dohaja v dotiko z njenimi organi. Pa kaj nam pomaga to, ako stiskamo pést v žepu čitajoč na potovanji naznanila v vseh jezicéh, le v domačem ne? Kaj hasne, če zdihujemo čujoč popačena imena postaj, kakor bi nas zbadal nož sedme žalosti? Kajti ako imamo potem opravek pri kasi, v magazinéh, tu ali tam na železnicah, poslužujemo se sami preponižno tujega jezika. Zvečer v gostilni pa zopet mečemo s frazami okrog sebe: železnica in uradniki so tu — le zaradi nas, in ne mi zavoljo njih! Več domačih uradnikov pri železnici pravilo mi je, da z največim trudom odvajajo občinstvo od tujstva, da bi terjalo vozne liste, karte itd. po naše in ne v nemškejši, po mogočosti razdrapanej obleki.

(Dalje prih.)

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 21. okt. [Izv. dop.]

V državnem zboru so se v današnji šestej seji vršile nadalje še volitve v razne odseke. Pri volitvi v komisijo za kontroliranje državnega do'ga so ponudili avtonomisti jedno mesto centralistiškejši stranki, katera pak nij hotela sprejeti ga; pri volitvi se tedaj avtonomistiška stranka nij ozirala na ošabno nasprotno stranko. Nadalje se je stáviló ob početku seje več interpelacij o slabejši letini; knez Lobkovic je interpeliral vlado o reformi svetovalstva za kultiviranje dežele na Češkem. Grof Taaffe je odgovoril na interpelacijo gledé goveje kuge na Kranjskem in Štajerskem, rekoč, da je vlada v zatrenje goveje kuge vse potrebne korake storila. Minister poljedelstva, grof Falkenhayn, je odgovoril na interpelacijo o trtnej uši, ki se je razširila na Vlaškem, in dejal, da je vlada vse storila, da se ne zanese na Avstrijsko. Na dnevnem redu je bilo potem prečitávanje Reschauerovega predloga za zidanje odvisnih (sekundarnih) železnic v krajih, katere je za-

njega pa poslali „na veliko reko Amur“ činovnika Onufrija Stepanova. Amurski kraj z vso Daúrijo je bil leta 1659. prideljen pododnosti mesta Nerčinska. Vsled osvojenja Amura so se sprijeli Rusi s Kitajci, kajti kitajski vladar se je smatral za gospodarja tega kraja. Leta 1654. se je odpravil v Peking po zapovedi carskejši boljarski sin Fedor Bajkov s ponudbo miru, pa je bil slabo sprejet, ker se nij hotel držati kitajskih običajev, in njegovo poslanstvo je ostalo brez vspeha. Da odstranijo Ruse iz teh pokrajin, nagovarjali so Kitajci prebivalce, naj se izselijo z bregov amurskih, kajti mislili so, da se bodo potem tudi Rusi umakniti morali zaradi pomanjkanja hrane. Vendar so se Rusi še dolgo držali na Amuru, a kitajska vojska jih je vedno napadala in sam Stepanov je bil ubit v nekejši bitvi z njimi. Ruske tvrdnjavice so Kitajci rušili, Rusi pa so druge zidali. Leta 1660. je prišel zopet na Amur Habarov, ter privabil semkaj nekoliko dobrovoljcev. Počasi so se začeli semkaj seliti tudi poljedelci.

(Konec prih.)

dela slaba letina. Reschauer je utemeljil svoj predlog in sklenilo se je njegov predlog odati posebnemu odseku, sestajočemu iz 36 udov. Zbornica je volila: jednega uda v državno sodišče, odsek 24 udov za predposvetovanje vladne predloge gledé Bosne in Hercegovine, odsek 24 poslancev za predposvetovanje vladne predloge o podaljšávanji zakona kolekovne in pristojbinske svobode pri arondiranji (ravnávanji) zemljišč in Heverov predlog za znižávanje davka posijilnicam in hranilnicam, odsek 24 udov za posvetovanje Weeberjevega predloga zakona zoper oderuhe, odsek 15 udov za Roserjev predlog o postavnem urejenji zavarovalništev, odsek 15 udov za znani Karlonov predlog in Granitschev o ponarejenem vinu. Seja se je potem sklenila in sedma določila v petek 24. t. m.

Petičiski odbor je volil za predsednika grofa Belcredija, za njega namestnika Ofnerja; v odboru za predposvetovanje vladne predloge za zatrenje goveje kuge je voljen predsednikom Javorski, za njega namestnika grof Hugo Salm in knez Schwarzenberg.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. oktobra.

Vojno ministerstvo je določilo, da trajno odpuščeni in neaktivni rezervni vojaki in deželobrambovci v službi kot žandarji v Bosni in Hercegovini ne bodo hodili in pozvani k perijodičnim vojaškim vajam. Ob času mobilizovanja ostanejo vsi žandarski oficirji v Bosni in Hercegovini v svojej službi.

Češki „Pekrok“ poroča z Dunaja, da se posvetujejo odposlanci vseh ministerstev o vladnej predlogi za osnóvanje najvišjega državnega kontrolnega urada. Nadalje prínovečuje, da je v adresnem odboru grof Taaffe odgovoril na vprašanje, je-li hoče on dejansko § 19 državnih osnovnih zakonov izvršiti, da vlada smatra to za svojo nalogo in dolžnost, ali ozirati se je pri izvrševávanji na denarstvene zapreke. Odbor je izrekel željo, naj vlada vsaj óno hitro izvrši, kar nij zvezano z nikakimi troškovi.

Ministersko predsedstvo je predlagálo, naj vsa ministerstva odpošljó po jednega delegiranca v odbor, ki bode izdelal predloge o administrativnih naredbah gledé izvedenja jednokopravnosti v deželnih uradih.

V **ogerskem** saboru je v seji 20. t. m. sprejel se z jedno premembo vladni predlog gledé Bosne in Hercegovine.

Vnanje države.

Iz **Kotora** se javlja, da je poslala turška vlada Husejn pašo v Plavo, da albansko prebivalstvo pripravi do tega, da bodo mirno pustili zasesti Črnogorcem Plavo in Gusinje.

Angleški časopis „Daily News“ je pred kratkim poročal, da je angleška vlada javila ruskejši vladi, ka mora v Afganistanu odslé prevladati anglešk upliv gledé vnanjih razmer. Mi o tem nijmo ničesa omenili, ker tega sploh nijmo verovali. Se ve, da je verjetno in tudi umljivo, ka hoté Britanci svojim uplivom zadušiti ruskega v Afganistanu in da na to tudi delájo na skrivnem; ali, da bi angleška vlada kar zahtevala od Rusov in jim ukazala, ka morajo umakniti se Angležem in jim za vselej prostor narediti, to ne odgovarja angleškejši čudi, ki je vajena samo tajnega rovanja. In istinito se óna vest „Daily News“ iz Peterburga preklicuje.

O ruskejši ekspediciji zoper Teke-Turkomane se poroča, da je ruski car še pred početkom te ekspedicije perzijskemu šahu obljubil jedno zapadno afganistansko provincijo, ako bodo Rusi zasedli Merv; Perzija bode tedaj provincijo Herat záse zahtevala.

Ker se je **afganistanski** emir Jakub kan odpovedal prestolu, bode baje na izpraznjeni prestol postavljen njega petletni sin, Angleži pak da bodo do polnoletnosti Jakobovega sina deželo ostrbovali. Ume se, da, ako se ta vest obistini, bodo Angleži svoj čas dobro porabili, ako se jim od nekdaj ne bodo stavljale opovire.

V **Parizu** za občinskega svetovalca nedavno izvoljeni pomiloščenec Humbert je zaradi žaljenja gospodske in odobravanja zločinov obsojen na šest mesecev v uječo in 2000 frankov denarne kazni; vodja časopisa „Marsellaise“ pak je obsojen v dvamesečni zapor in 5000 frankov bode moral plačati kazni zato, ker je ponatisnil v omenjenem časopisu Humbertov govor; 1000 frankov kazni pak bode moral plačati zato, ker je objavil pismo Rochefortovo, časopis pak je bil na 14 dni suspendiran.

Nemški državni tajnik Bülow je od mrtuda zadet umrl; rodil se je dne 2. avgusta 1815 v Cisarju, stopil 1839 l. v dansko državno službo, iz katere je izstopil marca 1848. Leta 1873 je bil pozvan Bülow v vodstvo vnanih zadev v Nemčiji kot državni tajnik in pruski državni minister. Umrli je bil iskren prijatelj Rusiji.

Dopisi.

Z Dunaja 20. oktobra. [Izv. dop.] Gospod urednik! Dobro veste, da smo Kranjci zmerom častno zastopali svojo domovino na Dunaji, pa da so nas Dunajčanje uže od nekdanj radi imeli. Toda zadnje dni glavo še za par palcev bolj po konci nosimo. Dolgo se namreč tukaj nij toliko govorilo o nas, kakor od predčerašnjega dne sem. Uže prej je bilo znano, da naš kranjski polk št. 17. pride na Dunaj, in nij mi treba zagotavljati, kako smo slovenski, posebno kranjski dijaki bili veseli te novice. Pa mislite si, kako smo bili ponosni, ko smo čitali tukajšnje novine, ki Dunajčanom oznanjajo prihod naših slavni rojakov. „Neues Wiener Tagblatt“, v meščanskih dunajskih krogih najbolj razširjeni „demokratični“ list, v soboto blizu tako-le piše: „Tekom prihodnjih dni bode **jeden najvrlejših polkov avstrijske vojske** prišel na Dunaj in tukaj ostal v garnizoni. **Ta polk je 17. kranjski pešpolk**, ki se imenuje po fem. baronu **Kuhnu**. 48 let je uže, kar je polk bil poslednjikrat na Dunaju; mej tem je garnisonoval v različnih mestih avstrijske monarhije, najdalje pa o svojem času na Vlaškem. V bitki pri Kustoci je tega polka briljantni naskok z bajonetom na ključ italijanske pozicije poglavito odločil slavni dan, ob vlaskem zasedanji Bosne in Hercegovine pa je spet ta polk sila veliko trpel in izgubil okolo 300 mrtvih in ranjenih“. Potem omenjeni list še navaja na drobno, da so se naši Kuhnovci odlikovali posebno pri Jajci, pri Banjaluki in pri slovečej ekspediciji na Livno. Kdor pozna Dunajčane in se spominja, kako je bil n. pr. sprejet polk Mollinary na povratu iz Bosne, ta bode preverjen, da take besede tukaj niso glas upijočega v puščavi. Dunajčan je radoveden in „hetz“ mu gre nad vse, pa poleg tega je dobrega srca in rad da. Gotovo tedaj mesto niti ta pot ne bode zaostalo, nego sinovom kranjske zemlje napravilo prisrčen in sijajen sprejem. Zato pa tembolj pazite, vi rojaki domá, da ne boste preveč zaostali za Dunajčani. Se vé da se v Ljubljani ne da toliko narediti kolikor na Dunaji, v stolnici naše carevine; pa nekaj in sicer nekaj poštenega uže tudi vi lahko na noge spravite: treba le resne volje in čvrstega dela! Kar se nas slovenskih dijakov tiče, mi bodemo tukaj storili, kar mo-

remo, da junaškim svojim zemljakom dokazemo rodoljubno navdušenost.

Iz savinjske doline 22. okt. [Izv. dop.] (Železnica Celje-Spodnji Dražberg) Leta 1875. je sklepal državni zbor o vladnih predlogih, po katerih bi se imela zidati železnica Celje-Spodnji Dražberg kot nadaljevanje Wolfsberg-Dražbergske Proga Wolfsberg-Spodnji Dražberg je bila tačas od državnega zbora dovoljena in dozdej tudi uže dodelana in otvorena, proga do Celja pa nij našla potrebne večine v zboru in bila z malo protivečino ovržena. Zdej ko je železnica iz iz Wolfsberga do Dražberga začela prevažanje blagá in oseb, kaže se, da tako dolgo se ne bode mogla uspešno razvijati, dokler navzgor proti Knittelfeldu in navzdol do Celja ne bode podaljšana. Zdej bi tedaj pravi čas bil, da bi óne občine v savinjskeje, skalskeje in slovenje-graškeje dolinise spet oglasile in prošnje poslale do državnega zbora za zidanje železnice od spodnjega Dražberga do Celja. Izvoljen je uže poseben železnišk odbor, ki se bode gotovo oziral na vse pravične želje in zahteve in ker so vsi načrti uže izdelani, bi trebalo le privoliti potrebnih novcev. Se ve da bodo občine in posamezni podjetniki se morali zavezati, da tudi sami nekoliko pomorejo s tem, da potrebne zemljiščne prostore ali zastonj ali vsaj za prav nizko ceno oddadé. V.

Z Gorenjskega 20. okt. [Izvirni dopis.] Na dan volitve državnega poslanca v Radovljici je bilo vse navdušeno, da bi se bili zbrali, ter posvetovali volilci in drugi možje, kaj bi se naročilo našemu na novo izvoljenemu poslancu grofu Hohenwartu, o čem bi imel za naš okraj posebno govoriti v državnem zboru. Pa vse je potihnilo, nij ga bilo čuti glasu več o tem; to so znali nekateri zaprečiti z obljubami, češ da se bo gotovo še zgodilo, pa le na svojo korist misleči so vse v nemar pustili. Zato ne morem si kaj, da bi posebno ene nujne reči ne omenil in to v prid fužinarstva v Kropi. Kar se namreč tiče davkov, šol, upeljanja slovenskega jezika v šole in urade, da bi uže jenjali nam pošiljati tiste nerazumne kundmahunge itd. — te težnje ima vsa naša dežela sploh trpeti. Za te torej skrbimo vsi, da se odpravijo. Posebna potreba je pa še za naš kraj, da se resno oglasimo zavoljo gozdarskih razmer v Jelovici. To je za nas nujno vprašanje. Kdaj se bode uže ta voz razvozlat! Še leta 1846. so se začeli pretepi in poboji v Jelovici. Tožba na tožbo je sledila, na tisoče je bilo troškov, sodniki, ki so tedanje obravnave vodili so uže v miru počivajoči segnili, pa še ga nij konca, delavcem, ogljarjam, ki oglje žgó za fužine, se tak les odkazuje, da še koruznih žgancev ne zaslužijo. To vendar menda nij prenapeto, ako se terja, da delavec vsaj toliko zasluži, da se more dvakrat koruznih žgancev najesti na dan, ker si skuha še le ob 10. ali 11. uri dopoludne in zvečer; če tacega zaslužka fužinar delavcem obljubiti ne more, nečjejo delati, pa kako bo tudi delal, če si ne more pri tem zaslužiti najpotrebnejšega živeža. To pa od tod izhaja, ker gozdarji za hlode, žaganica prihranjujejo kar je lepega lesa, ostanke in slaba drevesa pa za oglje odkazujejo. Naj se uže vendar enkrat odda fužinar, kar je uže menda spoznano, da jim gre. Govorica gre uže davno, zdej je izdelano in se bo razdelilo za fužinarje, pa tega še ne moremo pričakati. Kaj je vendar uzrok, da se ne pride do konca! Zato je

nujna potreba, naročiti našima poslancema grofu Hohenwartu in dr. Poklukarju, da se ona dva z drugimi slovenskimi poslanci na dotičnem mestu oglasita, naj se ta gozdarska zadeva zavoljo Ilovice uže vendar enkrat reši, ker so se drugim kmetskim posestvom uže odkazali njihovi deleži, naj se tudi fužinarjem to naredi, ker čas je uže in tudi obstanek fužinarstva močno odvisen od tega, kajti, če ima fužinarstvo ugoden položaj, ima vsa okolica dosti kruha. Zato, gospodje državni poslanci, storite potrebne korake, da se izvede, kar je izpoznano za pravo. Za to vam bode tukajšnje prebivalstvo in vsa okolica hvaležna.

Domače stvari.

— (O naših bolnikih.) G. Gerbič v Cerknici se je uže toliko okoristil, da bode skoro u-tajal. Isto tako se gospodu Jurčiču telesne moči povoljno vračajo.

— (Ljubljansko deželno sodišče) je državnemu pravdnistvu pritrdilo, da je iz „Eдинosti“ ponatisnena notica, zaradi katere so bile zaplenjene „Novice“ od 15. t. m., zakrivila hudodelstvo kaljenja javnega miru po § 65. lit. a., k. z. (Amtsblatt k „Laib. Ztg.“ št. 243.)

— (Telegrafsko vodstvo v Trstu) nas pozivlje naznaniti, da se je na Vrhniki s pošto zvezana brzozjavna postaja z omejeno službo odprla.

— (V seji tržaškega mestnega odbora) dne 20. t. m. so se sklenile sledeče spremembe v učitelstvu tržaške okolice: Na novo imenovani: g. Čok za prov. učitelja v Skedenj; g. Štef. Ferluga za prov. učitelja na Opčinah; gđ. Urša Brevec za prov. učiteljico na Proseku; gđ. Roža Škok za prov. učiteljico v Sv. Križ. Potem g. Masten premeščen s Proseka k sv. Ivanu; g. Kamušič od sv. Ivana v Ketnaro; g. Jančar s Katinare v Bazovico; g. Persoglia odpuščen; g. Delkin s Trebič odpuščen, na njega mesto je imenovan g. Pertot; g. Brevec odpuščen; gđ. Piano premeščena iz Rojana k sv. Ivanu; gđ. Kis od sv. Ivana v Bazovico in gđ. Trampuš od sv. Križa v Rojan začasno.

— („Podučno berilo za mladost“.) Tako se zove najnovejša knjižica, ki so jo spisali naši rodoljubivi slovenski učitelji, a založilo in izdalo jo „slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani. Ta drobna knjižica v 8° obseza na 70 straneh naslednje gradivo: 1. Človek; 2. Pokorščina; 3. Pridnost; 4. Red; 5. Priljudnost; 6. Ponižnost; 7. Sramožljivost; 8. Svet; 9. Ljudje; 10. Zemlja; 11. Prirodopis; 12. Živalstvo; 13. Rastlinstvo; 14. Rudstvo; 15. Naravoslovje; ki je razdeljeno v prvi in drugi oddelek. Prvi oddelek obseza: Lastnosti stvari; drugi oddelek: Natorne prikazke, ki so: 1) Voda; 2) Zrak; 3) Glas; 4) Gorkota; 5) Svetloba; 6) Magnet; 7) Električna. Knjižica je gotovo dobro došla marsikateremu učitelju pri predavanju v šolskih strokah. Kakor čujemo, namerava „slovensko učiteljsko društvo“ še več knjižic s podučnim berilom na dan spraviti. Mi mu v to svrhu želimo najboljšega vspeha! Cena prvej knjižici je samo 15 kr.; dobiva se pri uredništvu „Učit. Tovarša“ v Ljubljani.

Smrti v Ljubljani.

21. oktobra. Doroteja Kregar, gruntarja vdova, 70 let, na Žabjaku št. 6, za mrtvico v možjanh.
22. oktobra. Jakob Jereb, črkostavca sin, 3¹/₂ leta, v Florijanskeje ulicah št. 50, za difteritis.
V deželnej bolnici:
20. oktobra. Pankracij Klopčič, delavec pri železnici, 50 let.

